TUNTURILATU

1/2013

Matti Asikainen

Pitkä pimeys on jälleen takana ja auringon ensimmäiset säteet pyyhkivät tuntureita.

Valo voitti lopulta kaamoksen Kiisalla

Pimeys taittui lopulta valoon ja aurinko nousi Kiisalla tammikuussa liki kahden kuukauden piilosilla olon jälkeen. Sunnuntaina 20. tammikuuta aurinko pilkahti Nuvvosskaidilla. Nauttikaamme jälleen valosta!

2

Tsietsa ladulla 3

Kumpe ruskaretkellä 6

Luokitukset vaelluksiin 8

Lemmenjoki kutsuu 9

PUHEENJOHTAJALTA

Onnea matkaan Tunturikerho Luokta!

Tunturiladun 17. tunturikerho näki päivänvalon 19.1. kun joukko lahtelaista ja päijät-hämäläistä retkiväkeä oli kokoontunut samaan huoneeseen.

Onneksi olkoon teille! Toivotamme teidät tervetulleiksi joukkoon ja samalla hyvää matkaa. Nimikin tuli aika sopivasti sillä Luokta on suomeksi lahti.

Tärkeitä asioita matkan varrella ovat aktiivisuus, yhteisöllisyys, isänmaan rakkaus, osallistuminen, kerhon ohjelmat, sitoutuminen, luonto, määrätietoisuus Ja toki moni muukin asia. Retkikulttuuri.

Kerhon vetäjillä kyllä riittää puuhaa. Lahden kokoisessa etelä-suomalaisessa kylässä pitäisi kyllä olla aina yhden 200-300 jäsenen tunturikerhon tila mutta se vaatii noita edellä kerrottuja asioita.

Näin sanoessani en halua kasata hiiliä harteillenne, kunhan pohdiskelen.

Ja jotta Luokta pääsisi heti alkuunsa vauhtiin, ajattelimme, että tunturilatulaiset voisivat tulla katsomaan millaista teillä on ja antamaan vauhtia.

Siksi tulevat kesä- ja koulutuspäivät järjestetään elokuussa teillä. Hyvät lukijat, ottakaa siis haaste vastaan ja tulkaa päiville.

MAAKUNNALLINEN VAI ALUEELLINEN VAI KUNNALLINEN?

Tunturiladun nykyinen kerhoverkko on kai pääasiassa maakunnallinen. Eräin poikkeuksin. Se varmaan on hyvä mutta voisi tietysti pohtia onko mieltä jossain muussakin.

Nykyinen kerhoverkko rakentuu pitkälti maakunnan keskuksen varaan rakentuviin kerhoihin. On Päijät-Hämettä, Kanta-Hämettä, Pirkanmaata, Etelä-Pohjanmaata jne.

Eteenpäin kulkevan järjestön kerhosto voisi tietysti rakentua myös tiheämmän keskusverkon varaan. Lahti, Heinola, Hämeenlinna, Forssa, Riihimäki, Valkeakoski, Ikaalinen, Mänttä, jne.

Tunturiretkeily ja tunturiulkoilu on kotimainen eksoottinen harrastus, jonka pariin kyllä pitäisi väkeä riittää niin, että noillekin paikkakunnille mielekästä tekemistä syntyisi.

On tietysti niin, että eivät ne nykyisetkään kerhot kaikistellen niin tosin suuria ole mutta silti uskon, että harrastajia on paljon enemmän. Heidät pitää löytää Tunturiladun piiriin ja saada mukaan juttuun.

Vajaa 3000 tunturiretkeilyn harrastajaako koko maassa? Ja silti tuon harrastuksen varassa ilmestyy joukko lehtiä, pysyy pystyssä retkeilyvälinekauppoja, järjestetään tapahtumia jne jne. Juttuja, joissa väkeä ja rahaakin liikkuu.

Tätä vois vähän miettiä!

YRJÖLLE ONNEA!

Toisaalla tässä lehdessä kerrotaan, että kunniasusi, Tunturiladun tulinen sielu Yrjö, on Tasavallan Presidentiltä saanut sotakamreerin – maamme vanhimman käytössä olevan – arvonimen.

Onneksi olkoon isolla oolla. Vaikka ei sotakamreerius ihan suoranaisesti retkeilyyn linkkaudukaan, nykyiseen elämääsi se linkkautuu ja historiasi tukee sinua.

On hienoa, että Tunturilatua on johtanut kaltaisesi henkilö. Hengästyin, kun kuuntelin harjakaistilaisuudessa pidettyjä puheita. Muistakaa tunturilatulaiset, että perinteestä voi ammentaa ja se velvoittaa.

Tulosmaa

Matti Asikainen

Synttäriviikonloppu Susi-Kiisalla

Muutimme Karigasniemelle kymmenen vuotta sitten etelän hulinasta ja rakensimme pienen talon hieman syrjään maantieltä pienen lohijoen varteen.

Olimme jo valmiiksi Tunturiladun jäseniä ja jo ensimmäisenä syksynä poikkesimme katsastamassa Susi-Kiisaa. Ihastuimme paikkaan ja hankimme avaimen. Meidän on helppo poiketa Kiisalla ruuhka-aikojen ulkopuolella ja olemme viettäneet siellä pari viikonloppua talvessa ja kerran olimme siellä uuden vuoden yli.

Ensimmäisellä visiitillä kasasimme uudelleen mökin seinustalta kaatuneet halkopinot ja tuimme ne lautavirityksellä. Muuta talkootyötä emme sitten olekaan saaneet vielä aikaiseksi.

Helga täytti pyöreitä vuosia ja minnepä muualle olisimme lähteneet vieraita pakoon kuin Nuvvuksen maisemiin.

Ikä ei vielä painananut, kun suksimme tunturilla ne muutamat valoisat tunnit, jotka tähän aikaan vuodesta ovat käytettävissä.

Kuohuviini sopi mainiosti saunajuomaksi ja viihdyimme pitkään makoisissa löylyissä. Juhlaillalliseksi nautimme poronfilettä wokkivihannesten kera ja ihailimme pihalla tähtitaivasta ja sumuista puolikuuta.

Aurinko oli noussut viralisesti jo muutamaa päivää aiemmin ja sääennusteen mukaan taivaan kirkastuminen oli luvassa.

Sunnuntaina 20. tammikuuta Matti kipusi Nuvvosskaidille ja jo alkumatkalla saattoi nähdä, että aurinko paistaa ujosti tunturinhuipuille. Skaidin laella aurinko näyttäytyi aivan taivaanrannassa tunturilakien ja pilviverhon välistä. Matalalta paistaessaan aurinko ei näköjään pysty valaisemaan myötävaloon kovin voimakkaasti, mutta jonkinlaisia maisemakuvia Matti sai napattua.

Edellinen täyskymmen vietettiin Nuuksiossa rakotulilla louteen suojassa, nykyinen Nuvvuksessa ritsillä kaminan lämmössä köllötellen.

Mikähän N-kirjaimella alkava paikka keksitään seuraavalle? Nuhpir, Nattaset, Nepal?

Kuvista on nähtävissä YouTube -video osoitteessa: Kaamoksen loppu Nuvvuksella / The sun rises for the first time after midwinter in Lapland sekä Kaamoskuvia Karigasniemen seudulta: Taivaan ja maan värejä ja varjoja kaamosajalta.

Matti ja Helga Asikainen

Susi-Kiisan katoksen kattokruunu.

Näyttääkö tutulta?

Uudet tuulet puhaltavat Tsietsassa

Reijo Koski

Tsietsalaiset ovat ehtineet tämän talven aikana hiihtää jo pariin otteeseen umpihangessa ja käyneet nauttimassa Pallaksen latuverkostosta Susikyrössä. Kuva on luonnollisesti Pallakselta.

Kerhomme juhlavuosi päättyi vuosikokoukseen, missä tärkeämpien tehtävien osalla puhaltelivat uudet ja raikkaat tuulet. **Häkkisen Urpon** pitkä puheenjohtajuus päättyi moniin halauksiin. **Nuutisen Eeron** johdolla käännämme nokkamme kohti uusia haasteita ja uusia tuulia.

Metsienmiehenä Eero tuo raikkaan tuulahduksen ja uusia ajatuksia kerhon toimintaan. Aisaparikseen Eero sai **Korhosen Ullan**, joka otti uutena tsietsalaisena vastaan sihteerin tehtävät. Mummuttamiseen ja Eeronsa hoitamiseen keskittyvä Merja lupasi toimia Ullan tutorina alkuvaiheiden yli. Hyvää työtä tämä tehokaksikko onkin tehnyt heti alkuunsa.

Jokaiselle jotain

Vuosi on aloitettu kahdella umpihankihiihdolla. Ensimmäinen toteutettiin Iisalmessa ja toinen Kuopiossa. Näin vastasimme nopeasti Tunturiladun puheenjohtajan haasteeseen.

Tätä luettaessa on oltu jo Susikyrössä hiihtämässä ja lumikenkäilemässä. Pakkasviikosta on muodostunut perinne osalle kerhomme jäseniä. Hiljaisen vuodenajan hyödyntäminen Susikyrössä toivoisi saavan muissakin kerhoissa kannatuksen.

Samoin toteutettiin hiihtovaellus Käsivarressa maaliskuussa. Tätä kirjoitettaessa näyttää siltä, että saamme hyvän kokoisen vaellusryhmän matkaan. Toivottavasti sään haltijat ovat suosiollisia viikon 11 aikana.

Vaellusviikon jatkoksi tsietsalaiset nauttivat Susikyrössä Tunturiladun lahjaviikosta.

Eivätkä Lapin ilot lopu vielä tähänkään. Huhtikuussa ahkerimmat lähtevät Siilin Latulaisten kanssa Kiilopäälle jonka jälkeen 17.4. pidetään kevätkokous kerhoiltoineen ja extrememattailuesitelmineen. Siinä sitä on jo tarjolla kaikille jotain.

Erätaikamessut

Tulevan kevään suuri koitos tsietsalaisille ovat 26.-28. 4.2013 Kuopiossa järjestettävät Erätaikamessut. Viime vuosina pitettyjen vastaavien tapahtumien yhteydessä on tullut selkeästi esille, että meidän tulee jatkossa pyrkiä tuomaan esille entistä enemmän tunturilatulaisuutta ja tietysti pohoisimmassa Savossa tsietsalaisuutta.

Tapahtuman onnistunut läpivienti tulee vaatimaan asioiden tarkkaa suunnittelua ja paneutumista järjestelyyn. Erätaikamessuille järjestäjät odottavat 30 000 kävijää.

Käyköön tämä kutsuna kaikile tunturilatulaisille: Tervetuloa Kuopioon! Meidät löydätte messujen ulkoalueelta osastolta G 6.

Ettei tekemiset lopu

Alkukesästä toukokuussa vietämme äitienpäivän tietämissä 9.-12.5. yhteisen viikonloppupatikoinnin Kumpen kanssa Herajärvenkierroksella.

Toukokuuhun mahtuu vielä kirkkovenesoutua kaunilla Kallavedellä kuun viimeisenä viikonloppuna. Myöhemmin syksyllä teemme mielenkiintoisen ruskaviikon Akumajalle yhdessä Siilin Ladun kanssa.

Majoituspaikkoja siellä on rajoitetusti, joten halukkaiden kannattaa pitää kiirettä matkan varaamisessa.

Verkostoitumista

Lehden aineistopäivän tietämissä pidimme Kiuruvedellä yhteisen tilaisuuden paikallisen latuyhdistyksen kanssa. Kerroimme ja keskustelimme niistä lisäarvoista, joita tunturilatulaisuus voi antaa muille Suomen Ladun yhdistyksille.

Meillä on ollut aika ajoin hyvääkin yhteiseloa ja yhteistyötä muiden Pohjois-Savon alueen latuyhdistyksien kanssa. Siinä missä nämä tekevät hienoa työtä lasten liikunnan hyväksi ja innostavat aikuisväestöä maastoliikuntaan eri tavoin, on meillä tunturilatulaisilla omat vahvuutemme Lapissa tapahtuvan retkeilyn merkeissä sekä saamenkulttuurin esilletuonnissa.

Siinä valtimme erätukikohtiemme lisäksi. Vähäisenä ei sovi unohtaa erätukikohtiemme houkutusta mielenkiintoisina maustena Tunturiladun tarjonnassa.

Pentti Vainio

Njealljen kuulumisia

Tunturiladun johtokunta-aika on osaltani takanapäin - uudet tuulet puhaltavat - tuulien mukana ovat menneet lähes jokaisessa lehdessä olleet kirjoitukseni, mutta se ei tarkoita sitä, että meillä olisi nukuttu ruususen unta, ei toki!

Toivottavasti jota kuta kerholaista lähitulevaisuudessa puree ”kirjotuskärpänen” ja juttuja alkaa tulla lehteen solkenaan.

Tämä meidän porukka ei taida olla sitä ”nettikansaa”, jota kautta lähes kaikki tiedonjyvät nykyisin kylvetään - eikä kerholaiset mene varmaankaan tabletista sekaisin, niin kun tämän päivän Enontekiön Sanomissa kirjoittava Katja Keskitalo - kannattaa lukea!

Viime kokouksessa vapaaehtoisia kuulutettiin - ruskamatka Kiisalle, tunnelmista, maisemista ja Pöljän pysähdyksestä toivottavasti luette seuraavassa lehdessä!

Mitä kuuluu Tunturikerho Njealljelle?

Kerhomme on, elää ja hengittää! Päättyneen vuoden aikana olemme kokoontuneet kuukausittain vanhaan malliin eri paikkakunnilla. Kerhotapaamisissa on ollut mukana 20 – 40 henkeä, joka on kiitettävä määrä tämän kokoisesta kerhosta.

Kerhon toimintaan on kuulunut perinteiset retket Lappiin, jotka menneenä vuonna suuntautuivat Leville ja Susi-Kiisalle. Uutena piristysruiskeena oli ohjelmassa Hamina Tattoon kolmen päivän matka, joka tulenee jatkossakin toimintasuunnitelmaan.

Koulutustoimintaan on kuulunut suunnistuksen salojen verestäminen Sepon opastuksella ja Punaisen Ristin kouluttajan pitämä ensiapukurssi. Kerhokirjaan tuli kirjaus myös Rajalta rajallehiihdosta, josta hatun nosto Jormalle ja Sepolle – ilmeisesti Pyhät Polut vaellus oli liian helppo edellisenä talvena!

Kerhona osallistuimme myöskin Suomen Ladun viimeisille leiripäiville, jotka järjestettiin Enonkoskella – Tunturikerho Njeallje oli Tunturiladun kerhoista suurimmalla porukalla siellä – hyvä ME!

Susikyrön huoltorakennus talkoissa on kunnostautunut pari kerholaista, mutta matka täältä on sinne pitkä ja näillä kustannuksilla kallis, joka rajoittanee osallistumista vastaisuudessakin!

Mitä sitten vuonna 2013?

Henkilövalinnoissa ei ole suuria muutoksia puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri ja rahastonhoitaja jatkavat tehtävässään, kerhotoimikunnasta jäi pois Salme - toivottavasti ei kuitenkaan toiminnasta. Kiitos Sinulle Salme, joka olet käyttänyt käden taitojasi kerhossamme.

Susiyhdyshenkilöksi saimme vihdoin viimein innokkaan susiaatteen kannattajan - onnea tulevassa tehtävässä Ylösen Ollille!

Njealljen väki nautiskelemassa Levin laduista.

Jäsenmaksujen nousu on puhuttanut meillä ja ilmeisesti myös muissakin kerhoissa, kun ikää tulee lisää ja kämppiä ei enää pitkien matkojen takia tule käytettyä, maksaakko vai ei - siinä kysymys, jota tulemme käsittelemään tulevissa kokouksissa.

Tiedonjyviä tulevasta!

Sinnikäitä poikia nuo meidän Jorma ja Seppo, kerrasta eivät uskoneet vaan lähtevät kokeilemaan uudelleen miltä tuntuu Rajalta rajallehiihto, mutta me harrastelijat kokeilemme kolmen päivän retkeä lähimaisemissa Rantasalmen ja Oravin välillä ennen suurtuntureiden alueelle menoa.

Toimintasuunnitelmaan olemme kirjanneet kaksi matkaa Lappiin, keväthiihtomatka Kilpisjärvelle ja ruskamatkan Pöyrisjärvelle.

Kesällä käymme tutustumassa rannikkoseutuun ja Punkaharjun maisemiin ja mahdollisesti kolmas Lapin matka viikolla 27 Ivalon maisemiin. Syksyn pimetessä lähdemme tutustumaan tähtiin Härkämäelle. Vuoden vaihteen ilotulitteet ammumme yhdessä, jos jaksamme valvoa puoleen yöhön.

Toimintaa suunnitellessamme olemme ottaneet huomioon jäsenistön toiveet ja sen, että jokaisella on mahdollisuus osallistua yhteiseen toimintaan – talvisodan malliin – kaveria ei jätetä!

Menneestä vuodesta kiitän kerholaisia, toimintaan osallistuneita ja toiminnan järjestäjiä – yhdessä edelleen.

Lea

Kairankiertäjien kaitsija

Talviset terveiset Alppaksesta

Lunta on ollut mukavasti tänä talvena, vaikka suoja ja räntäsateet sitä ohensivat. Joulun aikaan lumikenkäilykelit olivat loistavat, suoja antoi vähän kantavuutta ja uusi lumikaan ei tarttunut lumikenkiin.

Päivät ovat pidentyneet, aurinkoa ei paljon ole näkynyt. Tänään Runebergin päivänä on kovin harmaata ja vähän satelee ja tuulee.

Syyskokous ei tuonut muutoksia henkilövalintoihin, entiset jatkavat tänäkin vuonna.

Tammikuun kerhoillassa pakkasen paukkuessa päätimme nauttimaan jäsenemme viime kevään Santiago de Compostelan vaelluksesta sanoin ja kuvin. Helmikuun lopun viikonloppuna lumikenkäilemme tai hiihdämme Onkijärvellä, Rutasen mökin maastoissa. Maaliskuussa hiihtelemme tai pilkimme Aulangon tekosaarien läheisyydessä.

Tunturiladun kevätpäivät ja kevätkokous Utön majakkasaarella on taas mielenkiintoinen kohde, saa kokea uusia elämyksiä. Mukavaa että pääsee tutustumaan saaren elämään.

Huhtikuussa on kerhon kevätkokous ja lumikenkäretki Hyvinkään Usmiin.

Toukokuun lopulla jatketaan viikonlopun retkeilyä Kuoktelaisten kanssa Hämeenlinna–Renko -maisemissa. Kesäkuussa pyöräilemme Aulangolle näkötornin juurelle josta jalkaudumme maastoretkelle.

Susikyrön huoltorakennuksen talkoisiinkin on kerhostamme innokkaita lähtijöitä, jos vielä mukaan mahtuu.

Aurinkoisia kevätpäiviä ja liukkaita latuja.

Talvisin terveisin

Marja-Liisa

Kavtsissa tarjolla oppia

Kavtsin kämpällä Kärrikaltiossa tapahtuu.

Kärrikaltio sijaitsee Inkoon ja Raaseporin (ennen Karjaan) rajamailla kuivalla maalla. Huhtikuun viikonloppuna (20.-21.4.) siellä palautetaan mieliin ja opetellaan ensiaputaitoja.

Kurssin kouluttajana toimii pelastuslaitoksen täysin palvellut ensiavun pääkouluttaja Martti Mäkelä. Kokemusta ja havaintoesimerkkejä teorian pohjaksi siis löytyy.

Pidetäänkö nykyään hätäensiavussa tärkeimpänä, että verenkierto toimisi mahdollisimman hyvin? Siksi painalluselvytys olisi tärkeämpää kuin tekohengitys.

Kaiken lisäksi puhalluselvytyksessä ilma menee paljon helpommin vatsaan kuin keuhkoihin. Pitääkö tämä väite paikkansa? Tämä ja paljon muuta selviää kurssilla.

Kurssia on räätälöity retkeilijöille, joten luvassa on vinkkejä erityisesti retkeilijöitä kohtaaviin pulmiin, vaikka sisällöksi luvataan EAI – kurssi.

Kesä retkeillään, miten kukin taitaa. Syksyllä on sitten vuorossa opetella lisää retkeilytaitoja teoriassa ja käytännössä. Tai sitten aivan alusta.

Kärrikaltiossa on Tunturiladun retkeilijän kesäkurssin teoriaosa 19.–20.10. Maastoosa on myöhemmin selviävässä paikassa (luultavasti pääkaupunkiseudulla) 26.–27.10

Oman erikoismausteensa kurssille saattaa tuoda lokakuinen ajankohta tai sitten vallitsee aurinkoisen kuulas syyssää. Jos lähivuosiin on uskomista, ensilumi tuskin vielä tervehtii telttailijaa. Mennyt ei kuitenkaan ole tae tulevasta.

Markku Arola

Kavtsi

Huomio Utöhön lähtijät!

Tervehdys täältä Login reviiriltä. Olemme valmistelleet Tunturiladun kevätpäiviä, joita vietetään siis Saaristomerellä Utössä maaliskuun puolivälissä.

Koska matkustaminen sinne ulkosaaristoon poikkeaa melkoisesti normaalista matkanteosta, niin lienee paikallaan painottaa vielä joitakin asioita.

Yhteysalus Eivor lähtee Nauvon Pärnäisistä (osoite Saaristotie 5850, Pärnäinen) perjantaina 15.3.2013 klo 18.15.

Joka siitä myöhästyy jää väkisinkin pois joukosta. Hotelli perii kuitenkin rahansa varatuista paikoista ja aterioista, ja näin ollen maksua ei myöhästyjälle voida palauttaa.

Logi vetäytyy siis kaikesta vastuusta koskien mahdollisia myöhästymisiä.

Alukselle ei oteta autoja, eli omat autot jäävät parkkiin Pärnäisiin, minne pääsee myös bussilla.

Se lähtee Turun linja-autoasemalta laiturista nro 3 perjantaina klo 16:30. Sen kyytiin pääsee matkanvarrelta mm. Paraisilta. Se on varma tapa matkustaa, koska sillä on etuajo-oikeus maantielautalle, mikä kulkee Paraisten ja Nauvon väliä.

Koska maaliskuun puolivälissä saattaa olla perjantai-iltapäivisin jo paljon mökille menijöitä eli pitkiä jonoja Nauvon lautalle, niin omalla autolla tulijoiden on syytä varata reilusti aikaa matkustamiseen.

Viimeinen lautta, millä yhteysalukselle ehtii, lähtee Paraisten puolelta Lillmälöstä (osoite Saaristotie 3110, Parainen) klo 17.30. Lautta kulkee 15 min välein ja kannattaa siis tähdätä jo sellaiseen lauttavuoroon, mikä lähtee reilusti ennen viimeistä mahdollista.

Jos niin huonosti käy, että auto ei mahdu siihen viimeiseenkään vuoroon, niin silloin voi vielä hypätä lauttarannassa siihen Turusta lähteneeseen bussiin, mikä tulee juuri sillä vuorolla.

Ongelmana kuitenkin on se, että Lillmälössä on autoille niukasti parkkipaikkoja.

Laivamatka yhteysaluksella kestää viisi tuntia, ja jos on jäävaikeuksia niin vielä sitäkin kauemmin.

Osanottajille jaetaan laivalla mm. kevätpäivien ohjelma ja siellä on niiden mahdollisuus ruokailla, jotka ovat sen ilmoittautumisen yhteydessä varanneet.

Kahvila palvelee kaikkia. Matkan aikana on myös jotain ohjelmaa, minkä vetää monien tuntema ammattiviihdyttäjä **Pertti Keihäs**.

Kun laiva saapuu alkuyöstä Utöseen, niin logilaiset opastavat kunkin siihen majoituk-

Yhteysalus Eivor lähtee Pärnäisistä kohti Utötä ja Tunturiladun kevätpäiviä perjantaina 15. maaliskuuta klo 18.15. Autot jäävät Pärnäisten satamaan. Laivalla on ruokailu kaikille, jotka ovat sen etukäteen varanneet. Siellä on myös kahvila. Matka kestää normaalisäässä noin viisi tuntia.

seen, jonka he ovat varanneet.

Lauantaiaamuna ohjelma jatkuu suunnitellun mukaisesti, ja silloin annetaan lisää ohjeita kevätpäivien vietosta ja myös paluumatkasta.

Oikein paljon siis tervetuloa kaikki, jotka olette mukaan ilmoittautuneet!

Login kevät etenee muuten normaaleilla kuvioilla, ja jos ketä kiinnostaa, niin Login nettisivuilta voi bongata tapahtumia, mihin voivat muutkin tunturilatulaiset osallistua.

Siellä on myös luettavissa yli 30 vuotta vanhoja Login Tarinoita, joissa on mm. mielenkiintoisia retkijuttuja, käykää lukemassa. **Hyvää kevättä ja hohtavia hankia kaikille!**

Paul Pakarinen

Vava-leiri, Tunturiladun helmi heinäkuussa

Vauvasta vaariin ja mummosta mukeloon -leiri pidetään 14.-20.7.2013 Susikyrössä kumpelaisten järjestämänä.

Olemme saaneet jo arvokasta apua leirin suunnitteluun entisiltä leirikonkareilta, suurkiitos teille! Kaikenlaiset luovat ideat leirimme onnistumiseksi ovat edelleen tervetulleita.

Toivomme että voimme tarjota isovanhemmille lapsenlapsineen yhdessäolemisen, yhdessätekemisen ja yhdessävaeltamisen iloa rakkaassa tunturimaisemassamme.

TL-lehteen 2/2013 tulee tarkempi leiri-ilmoitus.

Muita Kumpen kuulumisia

Osallistujia on riittänyt mukavasti eri tapahtumiin ja niiden järjestelyihin.

Hyvän talkoohengen ansiosta on ollut helppo järjestää erilaista toimintaa huolimatta suuresta toiminta-alueesta.

Olemme osallistuneet myös ”vastavuoroisesti” Tunturiladun naapuriyhdistysten ja Joensuun ladun tapahtumiin. Tapahtumakalenteri on valmiina vuodelle 2013 ja luonnos vuodelle 2014, mutta siitä päätetään syyskokouksessa.

Nettisivuilla on kuvasarjoja eräistä tapahtumista.

Tapahtumia 2012:

9. Ellun hiihto Nurmeksessa helmikuussa

Hiihtoviikko Pyhä-Luostolla: vaellusryhmä ja päivähiihtäjät.

Pilkkikisat huhtikuussa.

Pyöräretki valtakunnallisena pyöräilypäivänä ja retki Repoveden kansallispuistoon toukokuussa.

Viikon retki Ahvenanmaalle kesäkuussa.

Koskenlasku Ruunaalla heinäkuussa.

Mukana tervanpolttotapahtumassa Nurmeksessa ja omat koulutuspäivät Kiihtelysvaarassa Valkeavaaran partiokämpällä elokuussa.

Ruskaretki Muonioon syyskuussa: päiväretkeläiset, 50 km:n ja 130 km:n vaellusryhmät.

Syyskokous ja pikkujoulu marraskuussa Kolilla.

Tulossa 2013:

Helmikuussa 10. Ellun hiihto Nurmeksessa.

Maaliskuussa hiihtoviikko Ylläksen ja Aakenuksen maisemissa: päivähiihtäjät ja vaellusryhmä.

Toukokuussa pyöräretki ja nelipäiväinen vaellus Herajärven kierros (42 ja 60 km).

Kesäkuussa Joensuun Susirajan erämessuilla oma osasto.

Heinäkuussa VaVa-leirin järjestelyt Susi-Kyrössä.

Elokuussa viikon reissu Talakselle ja kesäpäivät Heinävaarassa.

Syyskuussa ruskaviikko Kilpisjärvellä: päiväretkeläiset, lyhyt ja pitkä vaellusryhmä.

Vuonna 2014 tapahtumarunko noudattaa pääpiirteissään samaa yleislinjaa. Esimerkkeinä mainittakoon hiihtoviikko Saariselällä ja ruskaviikko Muotkatunturien pohjois-osassa.

Kesäkuussa on tarkoitus tehdä viikon retki Gotlantiin ja Öölantiin.

Jouko Koivu

Ruskan väriloisto houkuttaa kumpelaisia joka syksy vaelluksille ja päiväretkille Lappiin.

Lahdessa perustettiin Tunturikerho Luokta

Lauantaina 19.1.2013 Lahden keskustassa Ravintola Torerossa kokoontui 18 hengen joukko monenikäisiä ihmisiä perustamaan Tunturiladun 17. tunturikerhoa. Paikalla oli tunturilatulaisia ja muiden latuyhdistysten jäseniä sekä muutama Suomen Latuun kuulumaton.

Kerhon nimestä äänestettiin

Perustava kokous vietiin läpi Tunturiladun varapuheenjohtajan **Panu Loisan** johdolla.

Uuden kerhon toiminta-ajatuksena on edistää Tunturiladun toimintaa Päijät-Hämeen alueella. Nimestä äänestettiin ja Luokta (lahti) voitti 12 äänellä vastaehdokkaan Rievssat (riekko), joka sai viisi ääntä.

Esillä oli myös muita ehdotuksia, mutta ne vedettiin pois ennen äänestystä.

Luokta jatkaa näin Lapinkävijät Owla (tulvavesi) aloittamaa maastoteemaa. Sääntöjen osalta Luoktan toiminta päätettiin aloittaa Tunturiladun johtokunnan vuonna 2011 hyväksymien mallisääntöjen pohjalta.

Janne Nikkisestä ensimmäinen puheenjohtaja

Kokoonkutsujana oli logilainen **Janne Nikkinen**, joka oli kolme vuotta sitten muuttanut Turusta Lahteen ja kokous valitsi hänet yksimielisesti uuden kerhon ensimmäiseksi puheenjohtajaksi.

Hallituksen eli kerhotoimikunnan jäseniksi valittiin kahden vuoden kaudeksi **Eira Rämä** ja **Mikko Haapala** sekä yhden vuoden kaudeksi **Aleksi Mäntylä** ja **Esko Sutela**.

Kerhon jäsenmaksut haluttiin pitää maltillisina ja kokous päätti ottaa käyttöön seuraavat jäsenmaksut: yksilöjäsenyys 5 €, perhejäsenyys 8 € ja nuorisojäsenyys 2,50 €.

Kokous päätti, että Luokta liittyy jäsenmaksujen yhteisperintään ja valtuuttaa Tunturiladun jäsensihteerin liittämään uudet hakijat Tunturikerho Luoktan jäseniksi.

Mikko Haapala

Luoktan ensimmäinen kokoontuminen oli Tapanilan hiihtomajalla Lahdessa, josta osa lähti retkeilemään hiihtäen, osa lumikenkäillen.

Luokta järjestää kesäpäivät

Vuoden 2013 toimintasuunnitelma herätti kokousväessä innostunutta keskustelua ja ideointia.

Suurimpana asiana nousi esille Tunturiladun kesäpäivien järjestäminen ja siihen liittyvät valmistelut. Päätöksenteossa auttoi se, että Tunturiladun koulutustoimikunta järjestää kesäpäivien yhteydessä kerhojen toimihenkilökoulutuksen.

Kerhon ensimmäinen kokoontuminen oli Messilässä la 16.helmikuuta.

Lisätietoja kerhon toiminnasta antaa Janne Nikkinen (jnikkinen332@gmail.com tai 044-3034543).

Tunturiladun kerhojen yhteystiedot

Okta

Puheenjohtaja
Makkonen Aune
Pisterinniementie 9 B,
88610 VUOKATTI,
040 5502286,
aunemakkonen@gmail.com
Sihteeri
Suominen Esa
Rysätie 9 C 7,
87700 KAJAANI
08 6120152
esa.suominen@kajaani.fi

Kuokte

Puheenjohtaja
Heino Airi
Siltakatu 23 B 6
05900
HYVINKÄÄ
040 1954808
airi.heino@pp.inet.fi
Sihteeri
Heino Airi

Kolbma

Puheenjohtaja
Mäkelä Petri
Turjankatu
6-8 E 77
33100 TAMPERE
040 771 8581
pete@expedition.fi
Sihteeri
Vuori Sirkka-Liisa
Otavalankatu 5 C 25a
33100 TAMPERE
050 541 0482
sirkkaliisa.vuori@
kolumbus.fi

Njeallje

Puheenjohtaja
Sarkeala Lea
Satakunnankatu 53
78300
VARKAUS
0400 299956
lea.sarkeala@pp.inet.fi
Sihteeri
Vainionpää Pirjo
Sotkulahdentie 31
58900 RANTASALMI
040 7592444
pikuvain@hotmail.com

Vihtta

Puheenjohtaja
Nummela Marjut
Pinolaaksonk. 10 G
60320 SEINÄJOKI
040 5878 183
marjut.nummela@netikka.fi
Sihteeri
Mariapori Kaija
Keskuskatu 18
65320 VAASA
050 5240 850
kaija.mariapori@netikka.fi

Kuhtta

Puheenjohtaja
Ryyppö Tommi
Tanhuantie 7 A 3
00940 HELSINKI
040 831 5827
tommianteroryyppo@gmail.com

Tsietsa

Puheenjohtaja
Nuutinen Eero
Vanhapolku 18
71130 KORTEJOKI
040 0579 427
eero.nuutinen@luukku.com
Sihteeri
Korhonen Ulla
Siilinjärventie 1292 B
71890 HAMULA
040 5892 056
tsietsa@hotmail.fi

Kavtsi

Puheenjohtaja
Arola Markku
Juhtatie 7
00750
HELSINKI
0500 777554
markku.arola@kolumbus.fi
Sihteeri
Kelkka Juha
Leikosaarentie 27 B 40
00990 HELSINKI
050 332 3239
juha.kelkka@pp.inet.fi

Ovtsi

Puheenjohtaja
Loimio Ritva
Puistotori 6
A 16
40100 JYVÄSKYLÄ
040 5521037
ritva.k.loimio@jyu.fi
Sihteeri
Vaahtila Hannele
Vapaudenkatu 27
40100 JYVÄSKYLÄ
050 5331187
hannele.vaahtila@elisanet.fi

Logi

Puheenjohtaja
Kramsu Paavo
Lauklähteenkatu 6 B 41
20740 TURKU
040 7062764
paavo.kramsu@pp.inet.fi
Sihteeri
Rytkölä Irma
Lauklähteenkatu 6 B 41
20740 TURKU
040 8617601
irma.rytkola@gmail.com

Alppas

Puheenjohtaja
Maununen Erkki
Varstatie 29
13500 HÄMEENLINNA
0400 215 521
erkki@maununen.fi
Sihteeri
Mäki Marja-Liisa
Torikatu 10 as 6
13100 HÄMEENLINNA
040 718 1719
marja-liisa.maki@pp.armas.fi

Kumpe

Puheenjohtaja
Nevalainen Johanna
Kuoravaarantie
48
83700 POLVIJÄRVI
050 3317876
johanna.nevalainen.1@
luukku.com

Sihteeri
Nättiaho Arja
Karpalopuistikko 1
80230 JOENSUU
045 78450501
arja.nattiaho@telemail.fi

Kuovza

Puheenjohtaja
Mussalo Ari
Maderannantie14
48310 KOTKA
040 742 8523
ari.mussalo@kymp.net

Sihteeri
Mussalo Seija
Maderannantie14
48310 KOTKA
040 843 0475
seija.mussalo@kymp.net

Geatki

Puheenjohtaja
Ojala Satu
Loimijoentie
817
32700 HUITTINEN
050 523 4844
satu.ojala@dnainternet.net

Sihteeri
Liuksiala Pirkko
Huhkolantie 3 B 20
32700 HUITTINEN
044 567 0244
pirkko.liuksiala@huittinen.fi

Njalla

Puheenjohtaja
Palosaari Raija
Ounasjoentie
810
99140 KÖNGÄS
040 7163033
raiski@levi.fi
Sihteeri
Heikkilä Paula
Laitatie 6 B 6
99100 KITTILÄ
040 8462156
heikkila_paula@hotmail.com

Lapinkävijät Owla

Puheenjohtaja
Liljamo Hannu
Kaivosojantie 2
90830 HAUKIPUDAS
044 3223646
hannu.liljamo@gmail.com
Sihteeri
Virtanen Leila
Sauvojantie 6 C 17
90560 OULU
040 7713462
leilavi45@gmail.com

Luokta

Puheenjohtaja
Nikkinen Janne
PL 9
15871 HOLLOLA
044 3034543
jnikkinen332@gmail.com
Sihteeri
Sutela Esko
Vaaksakatu 2 B 33
15100 LAHTI
040 5019393
esko.sutela@suomi24.fi

Kumpe vietti ruskaviikkoa Jeriksellä ja Pallaksella

Kumpen viime syksyn ruskavaelluksen lähtöpiste oli Jerissuvanto. Bussilla matkustanut porukka jakautui kolmeen ryhmään: pitemmän matkan vaeltajat, lyhyen vaelluksen tekijät ja päiväretkeläiset.

Päiväretkeläiset jäivät koko ajaksi kämppämajoitukseen ja tekivät päivittäin eri suuntiin omia retkiä. Heidän kokemuksensa kiteytyvät seuraavassa Liisa Hamusen runossa:

Etäältä Karjalasta
lauantai-iltana
mont´ kymmentä
kumpelaista
tuli Jerisjärvelle.
Tää majapaikka kotoinen
on meille hyvin mieleinen
-ja tuskin Lapinmaassa
lie tälle vertaista.

Jo päivän valjetessa
sunnuntaiaamuna
myö noustiin tunturille
ja oltiin riemuissaan.
Tää koko kaunis Lapinmaa
Särktunturilta aukeaa.
Ei meil oo katumista,
kun sille kavuttiin.

Auringon hyväillessä
valloitettiin Keimiö
ja sumun saartaessa
suur kiviröykkiö.
On Mäntyrovan polulla
kait tuhatkunta kiveä
sen päivän saaliinamme
oli paljon hikeä.

Syyssateen ropistessa
maahisten majassa
me eväspalat syötiin
sulassa sovussa.
On ilmat täällä vaihtuneet
vain harvat meist on laihtuneet.
Tää viikko Jeriksellä
on ollut makoisa.

Lyhyelle 50 km:n vaellukselle lähtijät jäivät kämppään ensimmäiseksi yöksi.

He aloittivat vaelluksensa Pallaskeron itäpuolelta Sarvijärvelle ja Rihmakurun ja Montellin majan kautta Susikyröön. He olivat pari päivää kääntöpisteessään Susikyrössä, jossa osallistuivat yhtenä päivänä talkootöihin. Paluuvaellus suuntautui Montellin majan kautta pääreitille ja Pallashotellin ohi kohti Jerissuvantoa.

Pisimmälle lähes 120 km:n vaellukselle lähtijät vaihtoivat Jerissuvannossa pikaisesti vaelluskamppeet ylle ja kiiruhtivat jo lauantai-iltana liikkeelle, kun oli vielä valoisaa.

Hämärä tiivistyi koko ajan ja jo ennen etapin puoliväliä tuli täysin pimeää. Polulla oli paikoin liukkaita pitkospuita ja louhikoita.

Selvästikään käyttämämme polku ei ole kesäajan retkeilyn valtateitä, koska reittimerkkejä ei ollut, kun poistuimme parin kilometrin jälkeen hiihtoreitiltä. Polku oli välillä kapea ja heikko.

Se katosi lopulta kokonaan kivikoissa, mutta koska varsinainen polun paikka ei ollut kaukana, riitti 50 metrin varmistusmutka sivulle, jonka avulla osuimme kämppää edeltävän vetelän lampareisen suon pitkospuille ilman hakemista.

Mäntyrovan piha-alueelle panimme teltat pystyyn ja aamulla oli yllätykseksi kuuraa telttojen pinnassa. Parina muuna yönäkin maassa oli hiukan kuuraa, mutta pilviset yöt olivat melko lämpimiä.

Jatkuu Tunturiladussa 2/2013

Jouko Koivu

Lauantai-iltana lähdimme kohti Mäntyrovan autiotupaa. Kuva: Aarni Havukainen.

Lähde oli koholla, kuin tulivuoren kraatteri Laukukeron kohdalla suon reunassa. Ihmeellistä, miten lähteiden tyyppikasvit, hetehorsma ja lähdesammal ovat tännekin osanneet. Kuva: Jouko Koivu.

Laukukeron alarinteen pieni tunturikoivu oli täynnä tuulenpesiä. Kuva: Johanna Nevalainen.

Retkeilyä ja vaellusta tutuksi

Oulun pääkirjastossa Owla järjesti yhteistyössä Haukiputaan Ladun kanssa päivän retkeilystä ja vaeltamisesta.

Runsas osanotto, pitkälti toistasataa kuuntelijaa innostavat järjestämään vastaavia tapahtumia myöhemminkin.

Päivän aloitti tietokirjailija ja retkeilytoimittaja **Joel Ahola** kertoen Saariselän luonnosta ja kulttuurikohteista tukeutuen esityksessään kirjoittamaansa Karttakeskuksen julkaisemaan ”Saariselkä Retkeilyopas ja kartta”.

Kuulimme lukuisia mielenkiintoisia tarinoita Saariselältä. Erikoisesti mieleen jäi Joelin kertoma tarina Kwaijoen sillasta yllättävää kyllä Tankaavarassa. Alkuperäinen Kwai-joen silta löytynee aivan muualta kuin Lapistamme.

Saksalaiset pioneerit rakensivat Tankavaaran seudun suurimman kenttäsillan Kurusillan Huuhkajanpäänpaistaman itäpuolelle. Kahdeksan metriä korkea tukkisilta on ylittänyt jyrkän noin 40 metriä leveän kurunotkelman. Silta on yksi harvoja suuria siltakokonaisuuksia, joka jäi saksalaisilta räjäyttämättä heidän vetäytyessään Lapin sodassa kohti pohjoista.

Lahoamaan päässyt kenttäsilta on romahtanut, mutta siitä on jäljellä vielä useita lakikorkeuteen yltäviä tukipilareita. Lumikuormat ja lahoamisen edistyminen romahduttavat siltaa todennäköisesti lisää lähivuosina, mutta rakennelma on edelleen varsin näyttävä.

Paikalliset ovat kutsuneet korkeaa kurusiltaa Kwai-joen sillaksi vuonna 1957 valmistuneen elokuvan mukaan.

Huuhkajanpäänpaistaman silta on Schutzwall-puolustusaseman kenttätien varrella. Saksalaiset rakensivat Schutzwall-aseman Tankavaaran seudulle kesällä ja syksyllä 1944 turvatakseen nikkelin saannin Petsamosta.

Puolustusasema tehtiin neuvostojoukkoja vastaan, mutta Lapin sodassa vastakkain olivatkin sitten entiset aseveljet Saksa ja Suomi.

Joelin jälkeen tietokirjailija ja retkeilytoimittaja **Jouni Laaksonen** tarinoi ammattitaitoisesti kartoista retkeilyssä. Jouni opasti kuulijoita sähköisten karttojen hyödyntämiseen retkiä ja vaelluksia suunniteltaessa.

Jouni näytti kuinka sähköisiä ilmakuvia voi hyödyntää suunniteltaessa vesistöjen ylityksiä. Ilmakuvista on nähtävissä vesistöissä vähävetisiä, matalia kohtia kulkea.

Oulun kaupungin liikuntaviraston liikuntasuunnittelija **Mervi Uusimäki** kertoi Oulun kaupungin tarjoamista liikuntamahdollisuuksista. Oulun tekemistä kyselyistä oululaisille oli yllättävä tulos. Kyselyyn vastanneet ulkoiluttivat lemmikkieläimiä enemmän kuin lapsiaan.

Tauolla osallistujat tutustuivat Joelin ja Jounin kirjoittamiin kirjoihin. Kauppa kävi.

Tauon jälkeen tunnettu sauvakävelyttäjä ja ravinterapeutti **Kari Heljasvaara** kannusti vaelluksilla säännölliseen ravintoon – aamupala, välipala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala.

Karin mukaan itse tehdyt ravintopatukat ovat oiva energialisä vaelluksen aikana. Tärkeää on myös vaelluksen aikana runsas nesteen nautinta.

Kari kertoi käyttävänsä itse jauheesta tekemäänsä energiajuomaa. Yleisön joukosta tuli kannatusta luonnosta otettavalle puhtaalle vedelle.

Kurusillan jäänteet löytyvät vielä Tankavaaran seudulta.

Päivän päätteeksi Jouni Laaksonen ja Joel Ahola kertoivat kirjoittamastaan Retkeilijän autiotuvat kirjasta, jonka on julkaisut Karttakeskus.

Kirjassa on kuvattu Pohjois-Suomesta reilut 400 yöpymiskelpoista autiotupaa ja kammia. Näiden lisäksi kirjasta löytyy yli sata entistä autiotupaa erilaisine kohtaloineen.

Kirja sisältää kuvattujen paikkojen tarkat koordinaatit ja kartat, joihin kirjassa kerrotut kohteet on merkitty numeroin ja värikoodein. Niiden perusteella kirjasta on helppo löytää tarina kohteesta.

Kirja on hyvä apua vaellusten suunnittelussa.

Päiväämme tukivat Oulun kaupunki ja OK-opintokeskus. Päivän päättyessä kotimatkalle oli ”repussa” runsaasti ideoita retkeilystä ja vaeltamisesta.

Hannu Liljamo
Owla

Saamelaistoimikunnan ajatuksia

Tunturilatulaiset ovat aidosti kiinnostuneita saamelais- ja Lapinkulttuurista. Saamelaisteemoja on ollut kerhoilloissa, ja TL-lehdessä mielenkiintoisia saamelaisten perintöön ja ajankohtaisiin tapahtumiin liittyviä artikkeleita. Suurkiitos aktiivisuudestanne! Jatketaan näin myös tänä vuonna.

Lapsena kylvetään kiinnostus ja myös suvaitsevaisuus eri kulttuureja kohtaan!

Aikuisten tehtävänä on olla esimerkkinä ja siirtää lapsillemme kokemaamme: tuntea lämpö ja savu tulisteltaessa, raskaus ylämäessä ja keveys alamäessä, tuulen voima ja lempeys, kasvien kauneus, hiljainen avaruus ja pororaidon liike tunturinlaella. Lapsena opitaan ystäväksi pohjoisen luonnolle, eläimille, ihmisille. Opitaan kunnioittamaan paikallisten elämää ja kulkemaan kairassa jälkiä jättämättä, kiireettömästi aistien ja ihmetellen. Tätä kaikkea tarjoaa VAVA-leirimme, Tunturiladun helmi!

Susikyrön huoltorakennus valmistuu vauhdilla. Sille on aikomus antaa saamenkielinen nimi.

Jäsenet saavat osallistua nimen valintaan. Saamelaistoimikunta kerää erilaisia saamelaisia nimityksiä tunturilatulaisten tarkasteltavaksi ja voi tuoda esille myös oman ehdotuksen. Tarkemmin seur. TL-lehdissä ja yhteisissä tapahtumissamme.

Pirjo Kukkonen
toimikunnan puheenjohtaja

Ruokasanastoa

Muutamia saamenkielisiä käsitteitä joilla selviää, jos nälkä tai jano yllättää tunturialueella saamelaisessa seurassa tai jos ruokalista sattuukin olemaan vain saameksi.

Nälkä **nealgi** mus lea nealgi minulla on nälkä
jano **goiku** mus lea goiku minulla on jano

Min beaivvála`s láibámet jokapäiväinen leipämme
láibi leipä; *gáhkku* lapinkakku, rieska

biebmu tai *borrramu`s* tarkoittaa ruokaa, *mális* on keitetty tai valmistettu ruoka
borranlustu ruokahalu
borramu`ssorta ruokalaji

budet, pohtéhtos, bohtás peruna eli potaatti
borramusvuodja perunamuusi
bidus poronkäristys; poronliha on *bohccobiergu*
biergu liha; *biergogáhkku* lihapyörykkä
guolli kala; *guolleguhppár* kalapulla
málli keitto; siispä sanotaan joko *biergomálli* tai *guollemálli*
buvru tai *suohkat* puuro. Riisipuuroa merkitsee pitkä sana *risenrievdnesuohkat.*
juhkamus juoma
`cáhci* vesi, *juhkan`cahci juomavesi; *sáiva* makea vesi (Saivojärvi), *sálte`cahci* merivesi
mielki maito; *gáffe* kahvi; *deadja* tee; *kakáo* kaakao
sáhppi, máihki, sákta mehu
vuola olut, *váso* sahti, *ruovttuvuola* kotikalja
ruonas, `saddu vihannes (ruona, ruonas tarkoittaa vihreää)
ru`spi, fiskesruohtas porkkana eli kellertäväjuuri.

Tässäpä teille jälleen porkkanoita saamen opiskeluun!

Ritvis

Adressi Oddasatin puolesta

Inarissa on lähdetty keräämään adressia, jossa edellytetään saamenkielisten uutisten lähetysaikaan muutosta. Uutiset tulevat Lapissa normaaliin katseluaikaan, mutta muualla Suomessa yleensä puolen yön tietämillä.

Ruotsissa ja Norjassa televisioyhtiöt lähettävät saamenkieliset uutiset koko maassa kiinteään lähetysaikaan jo alkuillasta.

Adressissa on jo 2 800 allekirjoittajaa, mutta adressin kerääjät toivovat, että mekin laittaisimme kortemme kekoon. Adressin voi allekirjoittaa netissä maaliskuun puoliväliin mennessä.

Adressi löytyy osoitteesta: www.adressit.com/saamenkieliset_tv-uutiset_siirrettava_parempaan_katseluaikaan

Tunturiladun LapinTuntijat verkosto

Aktiivina Lapin retkeilijöinä tunturilatulaisilla on runsaasti kokemusta ja tuntemusta Lapin retkeilyolosuhteista.

Jotta tämä asiantuntemus saadaan laajaan käyttöön Tunturiladun ja edelleen Suomen Ladun mielipiteenmuodostuksessa niin Tunturilatu vahvistaa Lapin ulkoilun olosuhde- ja edunvalvontatyötään perustamalla kiinnostuneista ja innokkaista ulkoilijoista vapaaehtoisen LapinTuntijat-nimisen olosuhdeasiantuntijaverkoston. Aluksi asiantuntijaverkosto toimii verkossa sähköpostien avulla. Muita toimintatapoja voidaan pohtia myöhemmin.

Toivon asiantuntijoiden seuraavan aktiivisesti Lapin ulkoilun olosuhteisiin vaikuttavia asioita omalla lähialueellaan esim. lehdistössä.

Huomatessaan jotain asiaan liittyvää niin käynnistetään verkostossa keskustelu aiheesta. Vastaavasti Tunturiladulle esitetyt lausuntopyynnöt ja vastaavat annetaan ennen johtokuntakäsittelyä LapinTuntijat-verkoston pohdittavaksi.

Verkoston toiminnan kohde on Lappi. Teemme yhteistyötä Suomen Ladun olosuhdeverkoston kanssa. Suomen Ladun olosuhdeverkosto pureutuu myös verkostoon kuuluvien asuinalueilla ulkoilun olosuhde- ja edunvalvontaan. Anne Rautiainen Suomen Ladusta toimii tämän verkoston vetäjänä.

Jos mielenkiintosi heräsi liittyä tuntijaverkostoon niin ole ystävällinen ja ilmoita siitä verkostoa kasaavalle allekirjoittaneelle tai ottamalla yhteyttä tunturikerhosi puheenjohtajaan kertomalla kiinnostuksesi ja yhteystietosi.

Ohessa linkki esimerkkinä Ympäristöministeriön harkinnassa oleviin neljään kansallispuiston ehdotukseen, joista yksi on Käsivarren Suurtunturit kansallispuisto. http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=424850&lan=fi&clan=fi

LapinTuntijat verkosto
Hannu Liljamo
Lapinkävijät Owla
hannu.liljamo@gmail.com
044-3223646

Ikäsusi 107 Pentti Vainio

Tuorein ikäsusi Pentti Vainio on ollut tunturilatulainen vuodesta 1975 ja tunturisudeksi hänet vihittiin heti seuraavana vuonna numerolla 1265.

Hän oli merkittävässä roolissa, kun Tunturikerho Tsietsan hiipunut toiminta heräteltiin uudelleen käyntiin vuonna 1982.

Hän on toiminut Tsietsan puheenjohtajana vuosina 1982-1986 ja kerhon hallituksen jäsenenä pitkät ajat.

Tunturiladun johtokunnassa Pentti on työskennellyt vuodesta 2010 lähtien ja yhtenä hänen tarmokkaan työnsä tuloksena voidaan pitää susiyhdyshenkilöiden verkostoa, joka kerhoissa pitää susiaatetta yllä ja kannustaa hakeutumaan sudeksi.

Viime vuoden susiaisissa voitiinkin jo nähdä merkille pantava kasvu vihittävien susien määrässä. Pentti tunnetaankin palavasieluisena susiaatteen puolestapuhujana.

Tämän lisäksi hän on tehnyt tunturilatulaisuutta tunnetuksi mm. radiossa ja monissa julkisissa tilaisuuksissa vuosien varrella. Pentillä on runsaasti vaelluskokemusta, hän on tehnyt yli 70 kesä- ja talvivaellusta pitkin ja poikin Suomen, Ruotsin ja Norjan tuntureita.

Hänen tiedetään tehneen monet johtamillaan vaelluksilla olleet ensikertailaiset myös pysyvästi Lapinhulluiksi ja sitä kautta tunturilatulaisiksi. Suurinpana meriittinään Pentti pitää sitä, että on saanut kasvatettua kaksi poikaansa tunturilatulaisiksi ja retkeilijöiksi.

Urpo Häkkinen ja Merja Nuutinen

Museomestarista sotakamreeri

Tasavallan Presidentti on 30.11.2012 myöntänyt museomestari **Yrjö Suuniitulle** sotakamreerin arvonimen.

Yrjö Suuniittu on Tampereen Suojeluskunta- ja Lottamuseon perustamisesta vuodesta 2003 alkaen tehnyt museomestarina mittavan työn museon kokoelmien hoitajana ja näyttelyjen tekijänä, myös museoyhdistyksen hallituksen jäsenenä ja sihteerinä. Hän on ollut museon ”kaikki kaikessa” ja työ jatkuu. Museotehtävät hän on hoitanut palkattomana vapaaehtoistyönä.

Stuorra-Ykän, kunniasusi no 4, panos on ollut erittäin merkittävä myös Lapin retkeilytoiminnan kehittämisessä Tunturikerho Kolbman perustajajäsenenä ja puheenjohtajana vuosina 1967-76, Tunturilatu ry:n varapuheenjohtajana vuosina 1977-85, puheenjohtajana vuosina 1986-92 sekä Suomen Latu ry:n moninaisissa tehtävissä.

Jäätyään eläkkeelle Valtionrautateiden palveluksesta hän toimi Tampereen Reserviupseerikerho ry:n toiminnanjohtajana vuosina 1985 2004. Useiden vuosikymmenien ajan hän on toiminut monien maanpuolustusjärjestöjen luottamustehtävissä valtakunnallisella, maakunnallisella ja paikallisella tasolla. Hänen asiantuntemustaan on tarvittu myös kilpailu-, retkeily- ja maastotoiminnan alueilla.

Markku Rauhalahti

Tunturilatu kerhoineen onnittelevat Ykää.

Talvinen tervehdys Satakunnasta

Lunta, lunta, lunta vain. Tätä kirjoitettaessa sitä on kertynyt taas vähintään kahden tunnin urakka kotipihalle. Mikäpä sen parempaa hyötyliikuntaa kun lumityöt.

Geatkissa elämä kulkee tuttua latua. Ohjelmassa on kuutamohiihto, joka varmuuden vuoksi toteutetaan otsalamppuhiihtona. Sääksjärven jäällä on toki soihtuja, mutta toisinaan ilmojen haltija temppuilee niin, että soihdut sammuvat ennen kuin väki on ladulla.

Maaliskuussa lähdemme myös Utöseen ja kuun lopulla on hiihto/hiihtovaellusreissu Pallaksen rakkaisiin maisemiin. Majapaikkana pidämme Vuontispirttiä, koska Susikyrössä voi tuolloin olla muuten tungosta. Ovathan pääsiäisen pyhät silloin menossa ja hiihtokelit toivottavasti mitä mainioimmat.

Kevään ohjelmassa on viikonloppuretki kummikoululaistemme kanssa. Loiman koulun oppilaat ja vanhemmat toivomme saavamme sankoin joukoin Porsaanharjulle, jossa retkeilemme vuorokauden verran. Kummitoiminta on jo polkaistu käyntiin.

Kerhotoimikuntamme jatkaa muuten entisellä kokoonpanolla, mutta perustajamme Aarno halusi vetäytyä takaoikealle ja hänen tilalleen valittiin Anni Kaunisto. Puheenjohtajan pallo pysyy edelleen samassa nilkassa.

Teetimme muutama vuosi sitten Satakunnan vankilassa Ahma-louteita, joita tunturilatulaiset ovat kiitettävästi hankkineet omakseen. Nyt ostimme vankilan loppuvaraston ja myymme niitä kaikille halukkaille. Tarjolla on kolme vaihtoehtoa, mutta eniten pentu-Ahmaa, joka on isäänsä pikkuruisempi, mutta kätevä ottaa mukaan vaikkapa kahden hengen retkelle.

Niitä esitellään Utössä.

Aarno hoiteli aiemminkin myynnin ja lupasi niin tehdä nytkin. Tarkemmat tiedot Ahmoista löydät, kun plaraat sivuja eteenpäin.

Kun juhannus on ohi, lähdemme jälleen aikuisten ja jälkikasvun jälkeläisten kera vaellukselle. Tällä kerralla Kevon maisemiin niin, että tukikohtanamme pidämme Susi-Kiisaa.

Syksyllä on ohjelmassa ruskaviikko Susikyrössä. Tarkemmat tiedot löydät retkimuistiosta.

Tapaamisiin Utössä.

Satu

Tunturivaelluksien vaativuusluokittelu

Tiivistelmä **Panu Loisan** johtajasuden harrastusnäytteestä 19.8.2012. Harrastusnäyte on lyhentämättömänä nähtävänä Tunturiladun verkkosivuilla.

Työssä kehitetty luokittelumalli on tarkoitettu palvelemaan Tunturilatu ry:n puitteissa tapahtuvaa ei kaupallista ohjattua retkeilytoimintaa, joka tyypillisimmillään on tunturikerhon järjestämä erävaellus Lapissa.

Vaelluksen vaativuuden arviointia käsiteltiin fyysisen ja psyykkisen rasittavuuden kautta. Vaativuusluokittelu perustuu niihin osatekijöihin, jotka ovat ennalta tiedossa tai todennäköisiä.

Vaativuustasojen määrittely perustuu laatijan omakohtaiseen kokemukseen vaellusretkien vetäjänä Suomen Lapissa sekä Ruotsin ja Norjan suurtunturialueilla. Luokittelussa on käytetty mallina Suomen Ladun / Kaukoretkien Vaatimustasotluokittelukuvausta.

Arvioitu matkantekovauhti

Arvioitaessa päivittäistä liikkumisaikaa tai päivämatkojen pituutta, keskimääräisen matkantekovauhdin oikea arviointi on oleellista.

Kantamuksien kanssa liikuttaessa tyypillinen matkantekovauhti on kokemukseni mukaan noin 2,5 km/h, kun liikutaan jalan ja lyhyet tauot lasketaan liikkumisaikaan. Hyväkulkuista ja tasaista maastoa mentäessä keskimääräinen matkantekovauhti voi olla 3-4 km/h.

Ahkion kanssa hiihdettäessä tyypillinen matkantekovauhti on 2,5-3,3 km/h, kun hanki ei upota enempää kuin 20 cm ja hiihtokeli on normaali. Kantohangella tai kelkkauralla hiihdettäessä matkantekovauhti voi hyvällä hiihtokelillä olla 4-5 km/h.

Lumikengillä liikuttaessa tyypillinen matkantekovauhti on 2 km/h, kun hanki ei upota enempää kuin 20 cm.

Hankalakulkuiset maastonkohdat hidastavat kulkua hetkellisesti ja niihin kuluva lisäaika tulee arvioida erikseen.

Matkanteon rasittavuus

Korkeuserot ja maaston vaikeakulkuisuus lisäävät matkanteon rasittavuutta.

Kulkeminen on helpointa, kun mennään hyväkulkuisia polkuja tai kuivaa matalan aluskasvillisuuden maastoa ja korkeuserot ovat vähäisiä ja loivapiirteisiä.

Kivikkoisessa rakkamaastossa rasittavuus ja kulkunopeus riippuvat siitä, miten isoja, irtonaisia ja liukkaita kivet ovat.

Keliolosuhteet vaikuttavat rakkamaastossa erityisen paljon maaston rasittavuuteen ja kulkunopeuteen. Kulkijoiden ketteryys ja tottuneisuus vaikuttaa siihen miten rasittavana he kulkemisen kokevat.

Aluskasvillisuuden tiheydellä ja korkeudella sekä maaperän vetisyydellä on suuri rasittavuutta lisäävä vaikutus, mikä korostuu erityisesti nousuissa. Pehmeä upottava aluskasvillisuus, rinnesuot sekä tiheät vaivaiskoivikot ja pajukot hidastavat kulkua vain vähän, mutta lisäävät rasittavuutta merkittävästi, erityisesti pitkillä päivämatkoilla.

Talvella liikuttaessa keliolosuhteilla on suuri merkitys rasittavuuteen ja matkanteon nopeuteen. Ahkion kanssa liikuttaessa nousut lisäävät rasittavuutta merkittävästi ja matkanteko hidastuu sitä enemmän mitä jyrkempiä nousut ovat ja mitä raskaammalla kuormalla ollaan liikenteessä.

Erityistaidot

Yhtenä vaativuuden osatekijänä on tarvittavat erityistaidot kuten vesistöjen ylitykset, tuulisissa olosuhteissa toiminen, painekeittimen käyttö ja muut talvitelttailuun liittyvät taidot, mäenlasku ilman ahkiota ja ahkion kanssa. Jos vaelluksella tarvitaan erityistaitoja, se tulisi mainita erikseen.

Erityisesti talvivaeltamiseen liittyy myös sopivan varustautumisen merkitys. Vaativissa olosuhteissa varusteiden toimivuudella on suuri vaikutus vaelluksen rasittavuuteen ja toimintakyvyn ylläpitämiseen.

Reittisuunnitelman joustavuus

Riippuen vaelluksen luonteesta, reittisuunnitelmaan voidaan sisällyttää enemmän tai vähemmän joustovaraa.

Suunnitelman joustovarasta on hyvä mainita erikseen. Esimerkiksi päiväretkien aikana voi jäädä pitämään luppopäivää leiriin, ja tarvittaessa vaellusta voidaan lyhentää vaihtoehtoisella reitinvalinnalla.

Käytössä olevat palvelut ja rajoitukset

Majoittumis- ja muiden palveluiden saatavuus vaelluksella on hyvä mainita erikseen sekä niihin liittyvät rajoitukset.

Esimerkiksi kämpät, saunat, sillat, kaivot, juomaveden keittämistarve, leiriytyminen sallittu vain osoitetuilla paikoilla yms.

Lepo-/palautumisaika vuorokaudessa

Vaelluksen rasittavuuteen vaikuttaa matkanteon rasittavuuden lisäksi vuorokaudessa jäljelle jäävä lepo- ja palautumisaika. Riittävä unensaanti ja rasituksesta palautuminen on yksilöllistä ja siihen vaikuttaa myös henkilön tiedot ja taidot.

Riittävän pitkäkestoinen ja laadukas nukkuminen on tärkeä osa palautumista. Myös sopiva ravinto ja venyttely tehostavat kehon palautumista. Kun iltatoimet hoituvat sujuvasti, jää levolle enemmän aikaa ja riittävän lämpimillä yöpymisvälineillä uni on laadukkaampaa.

Vaelluksen kesto ja kokonaismatka

Vaelluksen vaativuuteen vaikuttaa epäsuorasti myös vaelluksen ajallinen ja matkallinen pituus.

Tunturisusijärjestelmän mukainen tunturivaellus on lyhimmillään 6 vuorokautta, mutta kokonaismatkan minimipituutta ei ole määritelty. Ajallisesti pidemmillä vaelluksilla vaatimustaso kasvaa, kun ruokaa ja polttoainetta tarvitaan enemmän ja kantamusten painon kasvaessa rasittavuus lisääntyy. Tosin lyhytkestoisestakin vaelluksesta saa tehtyä raskaan, jos ottaa liian paljon kantamuksia mukaan.

Vaativuusluokat

Harrastusnäytteessä määriteltiin seuraavat vaativuusluokat, mutta tarkemmat kuvaukset eivät mahtuneet lehtijuttuun. Täysi versio on luettavissa Tunturiladun nettisivuilla.

Helppo tunturivaellus:
Sopii retkeilijälle, joka haluaa nauttia luonnossa liikkumisesta ilman suoritusvaatimuksia.

Puolivaativa tunturivaellus:
Sopii retkeilijälle, joka haluaa nauttia luonnossa liikkumisesta ja kokea samalla pieniä haasteita.

Vaativa tunturivaellus:
Sopii retkeilijälle, joka haluaa liikunnallisia haasteita kuten pitkiä vaelluspäiviä.

Vaikea tunturivaellus:
Sopii retkeilijälle, joka haluaa liikunnallisia ja henkisiä haasteita, kuten pitkiä vaelluspäiviä sekä toimimista vaativissa olosuhteissa.

Hyvin vaikea tunturivaellus:
Sopii kokeneelle retkeilijälle, joka haluaa liikunnallisia ja henkisiä haasteita, kuten pitkiä vaelluspäiviä sekä toimimista vaativissa olosuhteissa.

Vuoristossa ja suurtuntureilla maisema on jylhää. Sopivat varusteet ja taidot mahdollistavat liikkumisen hankalissakin paikoissa.

Korkealla avotunturissa sääoloihin pitää varautua asianmukaisesti.

Vaatimustasojen soveltaminen

Koska vaelluksia ei useimmiten suunnitella vaativuustasojen mukaan, pitää luokittelua käytännössä soveltaa erilaisiin vaelluksiin sopivaksi. Soveltuva vaatimustaso on se joka parhaiten kuvaa vaelluksen sisältöä ja luonnetta. Jos vaellukseen sisältyy myös joitakin vaativampiin luokkiin kuuluvia asioita, riittää että ne mainitaan erikseen.

Turvallinen joenylitys kuuluu Lapissa retkeilevän perustaitoihin.

Ravadasjoki hieman ennen putousta ja sulautumista osaksi Lemmenjokea.

30PlusMiinus kesävaellus Lemmenjoen kansallispuistossa 21.-28.6.2013

Juhannuksen aikaan tunturiluonto alkaa herätä kesän kukoistukseen ja keskiyön aurinko pitää huolen, että valoa riittää kellon ympäri. Sääskien osalta tilanne riippuu paljolti lämpötilasta. Jos on helteistä, iniseviä kavereita riittää, mutta siitäkin huolimatta alkukesä on kokemisen arvoinen ajankohta Lapin vuodenkierrossa.

Vaelluksella kuljetaan rinkkojen kanssa 10-15 km päivämatkoja. Päivän päätteeksi on vielä mahdollisuus osallistua iltaretkelle ja käydä katselemassa tunturien päältä aukeavia maisemia. Majoittuminen tapahtuu omissa teltoissa, mutta reitin varrelle osuu myös autiotupia, joita voi tilaisuuden tullen hyödyntää.

Alkumatkasta kuljemme valmiita reittejä Lemmenjokilaaksossa, josta noustaan ylös kultamaille. Teemme pohjoiseen Látnjoaiville suuntautuvan kierroksen reittien ulkopuolella ja palaamme Ravadakselle. Lemmenjoki ylitetään mennen tullen lossiveneellä Härkäkosken kohdalta. Nousemme reittien ulkopuolella Viipustuntureiden yli ja teemme iltaretken Morgam-Viipukselle. Viimeisenä päivänä palaamme Joenkielistä sivuten Njurgalahteen ja matkalla voivat halukkaat vielä poiketa huipulla ihastelemassa maisemia.

Vaellus on vaativuusluokitukseltaan puolivaativa tunturivaellus, johtuen suurista kokeuseroista jokilaakson ja tunturiylängön välillä. Rinkkojen kanssa kuljettavat päivämatkat ovat kuitenkin kohtuullisia, joten tarpeen tullen vaellusta voi omalla kohdalla helpottaa jättämällä iltaretkiä väliin ja nauttia tunturiluonnosta leirissä.

Juhannuksen tietämillä Lemmenjoella kukkivat esimerkiksi kullerot. Kuva vuodelta 2011.

Vaellus alkaa Njurgalahdesta Ahkun tuvalta perjantaina 21.6. (joskus iltapäivästä, kun kaikki ovat saapuneet ja ehtineet syödä) ja päättyy samaan paikkaan 28.6. Retki järjestetään Tunturiladun retkitoimikunnan toimesta ja osallistuminen on maksutonta. Lähtökohtaisesti jokainen huolehtii omista kuluistaan ja matkustamisesta Lemmenjoen Njurgalahteen ja takaisin. Yhteiskuljetus Njurgalahteen voidaan järjestää joko Ivalosta tai Inarista ja siitä sovitaan ilmoittautuneiden kesken. Retken johtajalta saa etukäteisneuvoja varusteiden ja valmistautumisen suhteen.

Ilmoittautumiset sähköpostilla panu.loisa@welho.com ja lisätietoja myös puhelimitse 0400 708 243.

Katso lisätietoja alueesta www.luontoon.fi/lemmenjoki

SENIORIVAELLUS KUHMON ISO-PALONEN-MAARIANSÄRKKIEN LUONNONSUOJELUALUEELLA 2.-4.8.2013

Kantamuksiltaan kevennetty viikonloppuvaellus, jossa yöpymis- tms varusteet siirretään järjestäjän toimesta lähtö-, yöpymis- ja päätepisteiden välillä.

Osallistujan on tarve kantaa retken aikana ainoastaan päiväkohtainen varustus- ts.päiväreppu.

Yöpyminen tapahtuu osallistujien omissa majotteissa.

Kukin osallistuja vastaa omista ruokatarvikkeistaan & ruoan valmistuksesta.

Retki toteutetaan omakustannusperiaatteella.

Retken pituus 30-35 km.

Lähtö kokoontuminen Kuhmon luontokeskus Petolassa.

Tarkempia tietoja ilmottautumisen yhteydessä.

Ilmottautumiset 19.7.2013 mennessä

Aune Makkonen p. 040 550 2286

email: aunemakkonen@gmail.com

Tervetuloa Tunturikerho Okta

GEATKI MYY AHMA-louetta jälleen.

Pentu-Ahma aukkoleveys n. 3 m, suojasyvyys 1,5-1,7 m, korkeus 1,8-1,9 m, hinta 55,-

Ahma aukkoleveys 3,8 m, suojasyvyys 2 m, 60,-

Ahmaa myös pohjakankaalla 75,-.

Hintoihin lisätään toimitusmaksu.

Näytekappaleet esillä Tunturiladun kevätpäivillä Utossä.

Tied. Aarno Lehtisalo
p. 0440 195 002
aarno.lehtisalo@gmail.com

Nettiyhteyksissä yön mittainen katkos

Tunturiladun verkkosivuilla on katkos 28. helmikuuta – 1. maaliskuuta.

Katkos ajoittunee yöhön, mutta voi kestää hieman kauemminkin.

Katkoksen syynä on palvelimen siirto.

Malttakaa mielenne. Varmuudella yhteydet toimivat taas maanantaina 4. maaliskuuta.

Tunturilatu – erätaitoja ja elämyksiä

www.tunturilatu.fi

Tunturiladun johtokunta ja toimihenkilöt 2013

Timo Tulosmaa
puheenjohtaja
0400 040 744 0565
timo.tulosmaa@sci.fi

Panu Loisa
varapuheenjohtaja
0400 708 243
panu.loisa@welho.com

Iitu Gerlin
nettivastaava
040 707 4598
iitu.gerlin@kolumbus.fi

Pekka Kallio
kämppäisäntä
pekka.kallio@hartela.fi
045 121 2089

Paavo Kramsu
040 706 2764
paavo.kramsu@luukku.com

Pirjo Kukkonen
saamelaistoimikunta
041 4304430
kukkonen.pirjo@gmail.com

Aulikki Kuukkanen
VaVa vastaava
040 577 4100
aulikki.kuukkanen@suomi24.fi

Hannu Liljamo
TL lapintuntija
044 322 3646
hannu.liljamo@gmail.com

Pentti Vainio
susiasianverkosto
050 66518
po.vainio@saunalahti.fi

Iija Auterinen
sihteeri
050 3481855
iija.auterinen@gmail.com

Marja-Liisa Mäki
rahastonhoitaja
040 718 1719
marja-liisa.maki@pp.armas.fi

Satu Ojala
tiedotustoimikunta
050 523 4844
satu.ojala@lauttakyla.fi

Tiina Loisa
jäsensihteeri
040 788 9242
tiina.loisa@saunalahti.fi

Hanna-Mari Sinilehto
koulutustoimikunta
040 747 7479
hanna-mari.sinilehto@pp.inet.fi

Marita Maula
susitoimikunta
040 509 4412
marita.maula@kolumbus.fi

Tavataan kesäpäivillä elokuussa Evolla

Tunturiladun kesäpäivät vietetään tänä vuonna uusimman tunturikerhomme Luoktan vieraana Evon metsäopistolla 9-11.8.2013.

Päivien ohjelmassa on lauantaina kerhojen toimihenkilöille ja kaikille muillekin kiinnostuneille ajankohtaista tietoa Tunturiladun toiminnasta ja toimikunnista (eli ns. Tunturiladun tammikuun koulutus). Koulutustoimikunta toivottaa kaikki tervetulleiksi koulutukseen.

Lauantaina ja sunnuntaina on myös parikin pientä maastoretkeä.

Evo on Suomen vanhin metsäopisto. Aleksanteri II antoi Ewoisten metsänhoitoopiston perustamiskäskyn vuonna 1858. Evo sijaitsee 70 km Lahdesta Lammilla kauniisti kolmen järven rajaamalla kannaksella.

Opistolla on sisämajoitustilaa 50-70 hengelle. Telttailijoille on lisäksi varattu Ylisen Rautjärven rannalta iso leirialue, jossa on myös 10 hengen laavu. Savusauna on varattu osallistujien käyttöön.

Tunturikerho Luoktan väki toivottaa tunturilatulaiset lämpimästi tervetulleiksi Evolle. Kaikki kesäpäivien osallistujat ovat tervetulleita mukaan koulutukseen. Merkitkää tämä jo nyt kalentereihinne, toukokuun lehdessä palaamme asiaan.

Janne Nikkinen
Luoktan puheenjohtaja

Näkymä Ravivuorelta Sorsajärvelle Evolla.

RETKIMUISTIO 1/2013

16. – 23.2. **Pakkashiitoviikko Susikyrössä** (TSIETSA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Antero, p. 040 829 3912, antero.konttinen@hotmail.com

23. – 24.2. **Hiihtoviikonloppu Siikanevalla** (KAVTSI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Panu Loisa, p. 0400 708 243, panu.loisa(at)welho.com

9. – 17.3. **Talvivaellus käsivarren tuntureilla** (TSIETSA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Pentti Vainio p. 050 665 18, po.vainio(at)saunalahti.fi

16. – 23.3. **Hiihtoviikko Ylläksen maisemissa** (KUMPE)
päiväretket ja hiihtovaellus (n. 100 km).
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Meeri Näätänen p. 0400 674 081

16. – 23.3. **Kerhoviikko Susikyrössä** (TSIETSA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Antero, p. 040 829 3912, antero.konttinen@hotmail.com

28.3. – 6.4. **Kevätvaellus Muotkatuntureille** (KAVTSI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Markku p. 040 588 3656, markempp(at)dnainternet.net

29.3. – 6.4. **Talvivaellus Pallakselle** (GEATKI)
Majoittuminen Vuontispirtille. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Satu p. 050 523 4844, satu.ojala(at)lauttakyla.fi tai Airi Ala-Juusela p. 040 728 1877

29.3. – 6.4. **Hiihtovaellus Kilpisjärveltä Dividaleniin** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Ritu p. 044 530 1606, ullalotta(at)gmail.com

31.3. – 10.4. **Hiihtovaellus Saariselän tuntureilla** (OVTSI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Esa p. 040 510 289, esa.sade(at)suomi24.fi tai Aulikki p. 040 577 4100, aulikki.kuukkanen(at)suomi24.fi

5. – 13.4. **Hiihtovaellus Dividalen – Abisko** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu L. p. 044 322 3646, hannu.liljamo(at)gmail.com

26.-28.04. **Erätaika-messut Kuopiossa** (TSIETSA)
Tsietsa on mukana messuilla Kuopio-hallissa muiden alueen latuyhdistysten kanssa ulko-osatolla G 6.

1. – 5.5. **Hellehiihto Kilpisjärvellä, Biologinen asema** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Leila p. 040 771 3462, leilavi45(at)gmail.com

9. – 12.5. **Herajärven kierros, 42 ja 60 km** (KUMPE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Johanna Nevalainen p. 050 331 7876

9. – 12.5. **Melontaviikonloppu Tammisaaressa** (KAVTSI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Risto p. 050 326 3994, risto.heinanen(at)luukku.com

23. – 26.5. **Pohjois-Suomen Erämessut Oulu/Ouluhalli** (OWLA, yhteistyö: Oulun Latu & Haukiputaan Latu)

24. – 26.5. **Viikonloppuvaellus Hämeenlinna/Renko** (ALPPAS & KUOKTE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Erkki, p. 0400 215 521, erkki(at)maununen.fi tai Matti p. 050 490 3897, matti.happola(at)gmail.com

25. – 26.5. **Kirkkoveneretki Kallavedelle** (TSIETSA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Pirjo, p. 040 769 4587, pirjo(at)punju@gmail.com

8. – 9.6. **Karttasuunnistus / GPS-kurssi Virpiniemessä** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu L. p. 044 322 3646 hannu.liljamo(at)gmail.com

12. – 13.6. **Nuorisovaellus Tervareitillä Kallioselän kämpälle** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu L. p. 044 322 3646 hannu.liljamo(at)gmail.com

21. – 28.6.30 **PlusMiinus kesävaellus Lemmenjoen kansallispuistossa** (KAVTSI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Panu: 0400 708 243, panu.loisa(at)welho.com

23. – 29.6. **Aikuinen-lapsi vaellus Susi-Kiisalle** (GEATKI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Satu p. 050 523 4844, satu.ojala(at)lauttakyla.fi tai Airi Ala-Juusela p. 040 728 1877.

6. – 13.7. **Tunturikasviviikko Kilpisjärvellä** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Pirjo Hakala p. 040 778 0639, pirjo.hakala(at)helsinki.fi

14. – 20.7. **Vauvasta vaariin, VAVA, leiri, Susikyrö** (KUMPE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Meeri Näätänen p. 0400 674 081

26.7. – 6.8. **Vaellusmatka Islantiin** (KOLBMA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti Rekola, rekolat(at)wlanmail.com

27.7. – 4.8. **Kesävaellus Ammarnäsistä Hemavaniin** (OWLA)
Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Hannu L. p. 044 322 3646, hannu.liljamo(at)gmail.com

2. – 4.8. **Seniorivaellus Kuhmossa** (OKTA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aune p. 040-5502286, aunemakkonen@gmail.com

6. – 13.8. **Kirkkoveneretki Inarinjärven saaristossa** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu Y. p. 044-2603818

10. – 17.8. **Kalastusretki Susi-Talakselle** (KUMPE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Johanna Nevalainen p. 050 331 7876

16. – 18.8. **Kokemäenjoen melonta: Äetsä – Kokemäki** (KUOKTE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti p. 050 490 3897, matti.happola(at)gmail.com

30.8. – 7.9. **Ruskavaellus Susikyrön maastossa** (GEATKI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset 15.8. mennessä:
Satu p. 050 523 4844, satu.ojala(at)lauttakyla.fi tai Airi Ala-Juusela p. 040 728 1877

30.8. – 7.9. **Ruskavaellus Tunturilappiin** (KUOKTE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti p. 050 490 3897, matti.happola(at)gmail.com

7. – 8.9. **Vaellus Simon Martimoaavan soidensuojelualueella** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu L. p. 044 322 3646 hannu.liljamo(at)gmail.com

7. – 14.9. **Ruskaviikko Kilpisjärvellä** (KUMPE)
Päiväretket ja 3 eri tasoista vaellusta. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Johanna Nevalainen p. 050-3317876

7. – 14.9. **Ruskaviikko Akumajalla** (TSIETSA & Siilin Latu)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Seija, p. 040 867 2593, seija.vihervuori(at)elisanet.fi

14. – 15.9. **Viikonloppuvaellus Riisitunturille** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Tapio Siikaluoma, p. 044 260 4855 tai tapio.siikaluoma(at)gmail.com

14. – 21.9. **Owlan kerhoviikko Susi-Kiisalla** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu L. p. 044 322 3646 hannu.liljamo(at)gmail.com

12. – 19.10. **Römppävaellus Kilpisjärven suurtuntureille** (OWLA).
Ilmoittaudu: Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen(at)oulu.fi tai Leila p. 040 771 3462, leilavi45(at)mail.com

Huom. Tapahtumat löytyvät myös Tunturiladun tapahtumakalenterista, johon tehdään päivityksiä myös lehden ilmestymisajankohtien välillä.

Yritetään saada vastinetta retkien järjestäjille >> Yksi parhaista palautteista on runsas osallistuminen. – Huomioi myös mahdolliset yhteiskuljetukset retkikohteisiin. Niitä kannattaa tiedustella, vaikka kohteena on ”omat polut” retkikohteen suunnassa.
Tunturilatu-lehden 2/2013 retkimuistioon julkaistavaksi tarkoitettu aineisto tulee toimittaa viimeistään 10.4.2013 osoitteella matti.happola(at)gmail.com

RETKEILIJÄN ENSIAPUKURSSI KÄRRIKALTIOSSA 20-21.4.2013

Retkeilijän on aina varauduttava pahimman varalle!
Tässä oivallinen mahdollisuus hankkia tai päivittää vanhoja, ensiaputaitojaan.
Kurssin kouluttajana toimii pelastuslaitoksen täysin palvellut ensiavun pääkouluttaja Martti Mäkelä.
Kurssi vastaa tasoltaan SPR EAI- kurssia ja osallistuja saa susisuoritusta varten tarvittavan kurssitodistuksen.
Kurssin hinta 50 € sisältää koulutuksen, opetusmateriaalin, viikonlopun kaikki ruokailut sekä saunan.
Minimiosallistujamäärä 10 ja enintään otetaan 20 henkeä kurssille.
Kyselyt ja ilmoittautumiset marita.maula@kolumbus.fi sekä p. 040 509 4412, johon voi jättää tekstiviestinä soittopyynnön (puhelin ei käytössä työaikana).

ENNAKKOILMOITUS:
TUNTURILADUN RETKEILIJÄN KESÄKURSSI
Teoria-osa 19-20.10.2012, kurssin teoriaosa pidetään Kärrikaltiossa.
Maasto-osa 26.-27.10.2013
Yhteyshenkilö marita.maula@kolumbus.fi

KOKOUSKUTSU

Tunturilatu ry:n

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN KEVÄTKOKOUS

lauantaina 16.3.2013 klo 12.00, Utön Havshotellissa
Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset kokousasiat, päätetään Erä -SM 2014 kilpailujen järjestämisestä ja päätetään valitsijalautakunnan asettamisesta.

Tervetuloa Johtokunta

www.tunturi-latu.fi

Susivaliokunta SUSIAISET 5.10.2013 SUSIKYRÖSSÄ

Haastattelutilaisuudet susiksi aikoville pidetään Utön kevätpäivillä ja Lahden kesäpäivillä (tarkemmat tiedot tapahtumista toisaalla lehdessä).

Lisäksi järjestetään haastattelutilaisuuksia tarpeen mukaan. Ilmoitathan haastattelutarpeesi susivaliokunnalle hyvissä ajoin!

Susihakemusten viimeinen jättöpäivä tämän vuoden susiaisia ajatellen on 16.8.

Nyt on aika suunnitella kevään ja kesän vaellukset susivaatimukset huomioon ottaen!

Ota tavaksi dokumentoida vaelluksesi, se helpottaa susihakemuksen tekoa. Nouse uusille huipuille, niele lisää kilometrejä!

SUSIVALIOKUNNAN JÄSENET 2013:

Marita Maula (pj) marita.maula@kolumbus.fi
Tommi Avikainen tavikainen@gmail.com
Pauli Hulkkonen pauli.hulkkonen@hc-koneet.com
Pirjo Jauhiainen pirjau@gmail.com
Juhani Lahtinen juhani.lahtinen@pp3.inet.fi
Panu Loisa panu.loisa@welho.com

AIHKI

Kaamos väistyy.
Aihki on sinua varten.

Varatut viikot tänä vuonna ovat:
8-12, 14-17, 22-26, 29, 32-35, 37-38 ja 40
Pääsiäisviikko on vielä vapaa.

Tarkista vapaat viikot Tunturiladun nettisivuilta.

Vuorokausimaksu on 20,00 €/koko mökki.
Varaukset Raimo Pahkala 040 839 6638
raimo.pahkala@nic.fi

KERHOVIIKOT LAPIN KÄMPILLÄ

VUOSI 2013

16.3.-23.3.	Tsietsan kerhoviikko, Susikyrö
6.4. - 13.4.	Login kerhoviikko, Susikyrö
6.4. - 13.4.	Oktan kerhoviikko, Susi-Kiisa
13.4. - 20.4.	Kolbman kerhoviikko, Susikyrö
1.6. - 8.6.	Talkoot, Susikyrö
8.6. - 15.6.	Talkoot, Susikyrö
15.6. - 22.6.	Talkoot, Susikyrö
22.6. - 29.6.	Talkoot, Susikyrö
22.6. - 29.6.	Geatkin kerhoviikko, Susi-Kiisa
13.7. - 20.7.	VaVa-leiri, Susikyrö
10.8. - 17.8.	Kumpen kerhoviikko, Susi-Talas
10.8. - 17.8.	Talkoot, Susikyrö
17. 8. - 24.8.	Talkoot Susikyrö
24.8. - 31.8.	Talkoot, Susikyrö
31.8. - 7.9.	Geatkin kerhoviikko, Susikyrö
31.8.- 7.9.	Kavtsin kerhoviikko, Susi-Kiisa
31.8. - 7.9.	Owlan kerhoviikko, Susi-Kiisa
7.9. - 14.9.	Ovtsin kerhoviikko, Susikyrö
7.9. - 14.9.	Login kerhoviikko, Susi-Talas
14.9. - 21.9.	Vihttan kerhoviikko, Susikyrö
4.10. - 6.10.	Susiaiset, Susikyrö

KAUPPA AUKI

Tunturiladun tarvikkeita voi tilata yhdistyksen sihteeriltä: iija.auterien@gmail.com, tai 050 348 1855. Tarvikkeet toimitetaan postitse tai sopimuksen mukaisesti. Toimituskulut lisätään laskuun. Kerhot voivat saada myyntitarvikkeita myös myyntitiliin.

MYYTÄVÄT TARVIKKEET	á
Hihamerkki	1,70
Pinssi	1,70
Susimerkki	5,00
Susimerkki nauhalla	6,80
Tunturilatu-tarrat (12 pientä tarraa)	2,00
Tunturilatu-tarra (iso)	1,30
Viiden vuosikymmenen vaellus kirja	15,00
Kuudes vuosikymmen	15,00
Historiikit (kaksi kirjaa)	25,00
Porannahkainen kahvipussi	30,00
Kämppien avain	120,00

Kahvipussien kodalla nopeat syövät hitaat - enää kaksi jäljellä!

Susimerkit myydään vain vihityille susille.
Kämppien avaimen voi lunastaa kaksi vuotta Tunturiladun jäsenenä ollut henkilö.
Avainanomuslomakkeita saa yhdistyksen sihteeriltä. Avain toimitetaan postiennakkona.

MAKSUASIOISTA

Tunturiladun pankkitili on Tapiola pankki IBAN FI07 3636 3002 7875 88 BIC TAPIFI22, tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut paitsi jäsenmaksut, jotka maksetaan jäsenmaksulaskun mukaiselle pankkitilille.

KÄMPPIEN KÄYTTÖMAKSUT

Kämppämaksuja suoritettaessa käytetään viitenumeroita. Kämpillä on edelleen rahalippaat, johon maksun voi myös suorittaa. Kämppämaksu vuonna 2012 on 5 e/ hlö/vrk.
Vanhempien mukana olevilta alle 12-vuotiailta ei peritä kämppämaksua, Susi-Oskari perhekäyttö 30 € / vrk, varattava sihteeriltä.
Kämppien viitteet: Susikyrö 505, Susi-Talas 602, Susi-Kiisa 709.
Varauskämppä Aihkin kämppämaksu on 18 €/vrk/koko kämppä.
Aihki varataan Raimo Pahkalalta.

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja:
Timo Tulosmaa, Elianderinkatu 8 C 10, 33230 TAMPERE
puh. 040 744 0565
timo.tulosmaa@gmail.com
Toimitussihteeri:
Satu Ojala, Huittisten Sanomalehti Oy, Pl 36, 32701 HUITTINEN
pt. 045 327 5650, pk 050 5234 844
satu.ojala@lauttakyla.fi
Tunturilatu-lehden oma sähköpostiosoite:
tunturilatu@huittistensanomalehti.fi
Tiedotustoimikunta:
Satu Ojala (pj), Timo Tulosmaa, Juhana Häme, Iina Auterinen, Iitu Gerlin
Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm,
¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa
Koko sivu 900 euroa
Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Painopaikka:
Westpoint. Rauma

Ilmestymisaikataulu 2013:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
2	**19.4.**	**15.5.**
3	**2. 8.**	**20. 8.**
4	**9.11.**	**27.11.**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Tunturilatu ja kerhot ja myös Suomen Latu saavat kotimaan muutokset Väestörekisterikeskukselta, mikäli henkilö ei ole kieltänyt tietojensa antamista. He, samoin kuin ulkomaille muuttavat tai siellä olevat, lähettävät itse muutosilmoituksensa jäsensihteerille:
Tiina Loisa
Konalantie 43 A 7,
00390 HELSINKI,
tiina.loisa@saunalahti.fi

SUOMEN LATU

YMPÄRISTÖMERKKI
MILJÖMÄRKT
441 800
Painotuote

Kämppätoimikunnan kuulumisia

Talkootyö jatkuu Susikyrössä

Tulevana kesänä järjestetään kahdet rakennustalkoot, molemmat edelleen Susikyrössä.

Viime kesänä aloitettu työ on iso asia Tunturilatu ry:lle ja vasta tällä hetkellä vähän yli puolivälissä. Tavoitteena on, että uudisrakennus valmistuisi lokakuussa 2013.

Susikyrössä järjestetään samanaikaisesti Tunturiladun 65-vuotissusiaiset. Tässä tilaisuudessa uudisrakennus tullaan vihkimään käyttöön.

Tunturilatulehdessä no. 4/2012 selvitettiin viikoille 23-26/2013 tarvittava työntekijämäärä, joka ei juurikaan ole muuttunut ilmoitetusta. Talkootyöväkeä on ilmoittautunut kesäkuun työviikoille lähes riittävästi.

Jos kuitenkin vielä on henkilöitä, jotka haluaisivat osallistua tähän työhön, voidaan osallistuminen järjestellä ainakin kesäkuun kahdelle jälkimmäiselle viikolle tai ainakin elokuulle.

Valmistelevaa työtä tehty talvellakin

Viime kesän ja syksyn hyvin onnistuneiden talkootyöviikkojen jälkeenkin ovat kämppätoimikunnan jäsenet ja muutkin tunturilatulaiset henkilöt tehneet työtä huoltorakennuskohteen hyväksi.

On suunniteltu LVIS- työ toteutusjärjestelyt, tehty rakennustarvikkeiden hintavertailua ja hankintaa yms.

Tunturilatu ry on saanut rakennuttajana viranomaisluvan teettää huoltorakennuksen sähkötyöt talkootyönä ammattitaitoisella sähkömiehellä, joka ottaa vastuun tekemästään työstä. Tämä tärkeä talkootyö on sovittu työntekijän kanssa. Samoin kuin tarvittavat muuraus-, vesieristys- ja laattatyöt (tulisijat, palomuurit, märkätilojen muuratut väliseinät jne.).

Nämäkin työt ovat osin viranomaisluvan vaativia. LVI-työt on myös järjestyksessä. Ilmastointityöt tehdään itse talkootyönä (tarvikkeet saatu lahjoituksina). Vesijohto- ja viemäriasennukset tekee paikallinen LVI- firma.

Jo menneen joulun aikoihin huoltorakennustyömaalla asennettiin ikkunoita paikoilleen ja tehtiin talvisuojaustyötä. Kiitos tästä Markku Bergiukselle. Puuttuvat ikkunat ja ulko-ovet ynnä lämpöeristetyt väliovet (yhteensä 11 kpl) tehdään tunturiladun omin voimin kohtuuhinnalla (hyvät suhteet puuseppään).

Talkootyöväen keittiö- ja ruokailujärjestelyt on niin, että ainakin allekirjoittanut odottaa jo kesän talkootyöviikkoja.

Irma Rytkölä

Susikyrön huoltorakennus paketoitiin talveksi odottamaan tulevan kesän talkoita.

Edelläkävijänä jätehuoltoasioiden hoidossa

Uudisrakennushanke on myös ympäristöhuoltoasioiden takia tärkeä.

Nyt kun wc- ja peseytymistilat on liitetty kunnan jätevesi- ja vesijohtoverkostoon, ynnä aikaisemmin tehdyt jätejärjestelyt, tulee Tunturilatu ry olemaan hienosti esimerkkinä Lapissa olevien kiinteistöjen jätehuoltoasioiden hoidossa.

Tunturilatu ry on toteuttanut jo vuosia sitten kaikki omistamiensa kiinteistöjen jätehuoltoasiat vuonna 2016 voimaan astuvan lain edellyttämään kuntoon. Edellämainitut ja jo toteutetut jätehuoltojärjestelyt on jokaisessa eri Tunturiladun kiinteistössä esitetty aina rakennustarkastus- ja ympäristöasioita hoitavalle viranomaiselle ja hyväksytetty käyttöön.

Olemme saaneet palautteen: hyvin ja oikein tehty.

Tulevaisuus

Susikyrön tontilla (yhdistetty yhdeksi kiinteistöksi) rakentaminen (kunnossapito) ja kiinteistön kehitystyö jatkuu tulevaisuudessakin.

Kohteen käyttöaste on huolenaihe. Saadaanko käyttäjiä riittävästi?

On keskusteltu myös rantasaunan käytöstä. Jätetäänkö sauna- ja pesutilat kesäkäyttöön, jolloin pumpataan pesuvedet kunnan viemäriin tai imeytyskenttään, joka tulisi rakentaa keittokatoksen taakse?

Entä talvisajan käyttö?

Tehdäänkö rantasaunasta yöpymistila jäsenistön käyttöön?

Entä rannan ja laiturin käyttö muille, jotka ovat alueella samanaikaisesti?

Oskarien peruskorjaus? Alueella olevien muidenkin tilojen sähköistys? Ulkokäymälät? Esimerkiksi kesäkäyttö (säästää ostovettä)?

Susi-Talas ja Susi-Kiisa. Niissä tehdään lähinnä huoltotöitä ja pieniä korjauksia, ei laajennuksia.

Talkootyöjärjestelyt

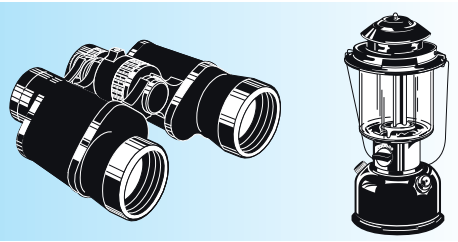
Vuoden 2013 toiset talkoot järjestetään myös Susikyrössä elokuussa. Tarkemmin Tunturilatu- lehti no.2 /2013.

Talkoomatkustusasiat Tunturiladun talkootyöohjesäännön mukaisesti; muistakaa kimppakyydit, ruokailu- ja keittiöjärjestelyt hoitaa Sirpa, yöpymiset (vanha kämppä, Oskarit ja teltta), talkoovakuutusasiat (alle 80v.) yms. järjestelyt hoidetaan perinteisesti.

Työkalut, rakennustarvikkeet, työnjohto hoitaa kämppäisäntä ja Paavo. Susikyrön talkoot vuonna 2013 vk 23-26 ilmoittautuminen Pekka Kallio p. 050-5272796, pekka.kallio@hartela.fi.

13.2.2013 **Pekka Kallio**

Tärppejä ja turhakkeita

Maailman paras alusasu!

Harvoin tulee vastaan tuotteita, joista ei tule mieleen mitään huomautettavaa. Toisinaan kuitenkin, ja erityisen mukavaa on jos täydellinen tuote vielä sattuu olemaan kotimainen.

Finnsvala on valmistanut alusasuja Kärsämäellä vuodesta 1955. 1990-luvulla perheyritys erikoistui valmistamaan teknisiä alusasuja huippumateriaaleista.

Pari vuotta sitten Finnsvala voitti Retki-lehden väliasutestin Polartec Powerstretch -puvullaan.

Malliston helmi on kuitenkin alimmaksi kerrokseksi ihoa vasten puettava Stretch Mesh –verkkopuku.

Moni liittää verkkopaidan armeijaan ja Uuno Turhaparoon, mutta tämä on aivan toista!

Ainutlaatuinen yhdistelmä ominaisuuksia syntyy sataprosenttisesta polypropyleenistä, joka on kaikkein vähiten kosteutta imevä ja nopeimmin kuivuva alusasumateriaali. Tiukasti istuva verkko muodostaa ihoa vasten kerroksen, joka on yhtä aikaa lämmin ja ilmava.

Paitsi että se läpäisee kosteuden ja pitää ihon kuivana, se myös lämmittää ihmeesti ja samalla se ilmavana estää turhaa hikoilua. Lisäksi materiaalin hopeaionisointi pitää kerraston hajuttomana pitkälläkin vaelluksella.

Markkinoilla on muitakin verkkoasuja, mutta Finnsvala kestää vertailun. Ranskan poliisilaitos testasi useita tuotteita, joista Finnsvala osoittautui parhaaksi.

Määrärahojen supistaminen kuitenkin esti Ranskan poliiseja pukeutumasta sinivalkoiseen verkkoon.

Osallistuin pari vuotta sitten Kyösti Svalan alusasukoulutukseen. Olihan rautaisannos testattua pukeutumistietoutta mieheltä, jonka tuotteet toteuttavat kerrospukeutumisen ideaa tehokkaammin kuin kilpailijat!

Tämä mm. avomerisoutua harrastava herrasmies oli niin vaikuttava tuttavuus, että aloimme kutsua Finnsvalan verkkokerrastoa ”kyösteiksi”, ja meinasimme jo painattaa T-paidat tekstillä ”Kyösti on kingi!”

Aivopesua? Ehkä sitäkin, mutta kyllähän Finnsvalan verkkopuku on hyvä! Olen käyttänyt kyöstejä lukematttomilla talvisilla hiihto- ja lumikenkäretkillä, niin päiväretkillä kuin vaelluksillakin, villakerraston alla, täysin tyytyväisenä.

Monesti mainostetaan merinovillaa parhaana, tai jopa ainoana oikeana, talven aluskerroksena, mutta tiukasti istuva polypropyleeniverkko vielä tehostaa villan hyviä ominaisuuksia.

Villakerrasto on harvoin niin istuva ettei se vähän roikkuisi, jolloin hikoillessa kosteus ei siirrykään pois iholta. Verkko auttaa! Iho pysyy kuivempana. Ja ihme kyllä, verkko myös lämmittää. Ja todellakin, kyöstit eivät haise.

Aktiiviliikunnassa, kuten hiihdossa, tuulipuvun alla, pelkkä verkko toimii hienosti, ja riittää ihmeesti pakkaskelilläkin. Kesäkäyttö on minulta vielä testaamatta, mutta voin hyvin kuvitella missä kaikessa verkko toimii.

Vaelluksella sadepäivänä, sadevaatteissa hikoillessa Melonnassa kelluntaliivin alla Täytyy kokeilla!

Monet kerrastot on tullut testattua, enää en taida käyttää kuin kyöstiä ja villaa.

Kyösti on kingi!

Verkkomies
Avikainen